

**Вінницький національний медичний
університет ім. М.І. Пирогова**

**ББК 5
С 82**

Наукова бібліотека

СВІТ МЕДИЦИНИ В ХУДОЖНЬОМУ СЛОВІ

Рекомендаційний список

Вінниця, 2011

Світ медицини в художньому слові : реком.
список / уклад. Г.В. Стороженко ; відп. за вип. Л. І.
Шпукал. – Вінниця, 2011. – 13 с.

Укладач: Стороженко Г.В., бібліотекар І
категорії

Відповідальна за випуск: Шпукал Л.І.,
директор бібліотеки

Від укладача

Найдавнішій та найгуманнішій професії присвячений рекомендаційний список літератури **«Світ медицини в художньому слові»**. Звернувшись до запропонованих видань, ви порините в нелегкі будні медиків, сповнені радостями перемог і гірких хвилин розчарувань, пізнаєте виняткову цілеспрямованість та працездатність людей лікарського покликання, глибше усвідомите сенс вибраної професії.

1967 року вийшов анотований покажчик «Медицинский работник в художественной литературе» (С. Шпитальник), який на той час був найбільш повним бібліографічним переліком художньої літератури про медиків.

Метою нашої підбірки стало відображення творів вітчизняних та зарубіжних письменників за останні 50 років.

Здавна до медичної теми зверталися не лише письменники. Неодноразово за перо бралися самі лікарі, щоб «із перших вуст» передати свої болі, переживання, сподівання, радощі та гумор.

Тому перший розділ **«Лицарі пера і милосердя»** складають твори тих, хто за покликом душі поєднали в собі фах лікаря і письменника, його підрозділ **«Увага! Нові імена»** – знайомить із виданнями сучасних авторів-лікарів.

Наступний розділ – **«Майстри художнього слова про нащадків Гіппократа»**, висвітлюючи минуле і сьогодення медицини та медиків, складається із двох частин: **«Твори письменників-класиків»** та **«Твори сучасних письменників»**.

Рекомендаційний список літератури «Світ медицини в художньому слові» на вичерпність не претендує. Основу відібраного матеріалу складає література, яка найбільш повно і яскраво розкриває професію Лікаря в різні часи. Запропоновані книги є у фонді наукової бібліотеки ВНМУ ім. М.І. Пирогова.

Видання розраховане на широке коло читачів. Мета даного рекомендаційного списку – задовольнити інтереси, насамперед, студентів – майбутніх лікарів до вибраної професії, а також усієї читацької аудиторії, якій не байдужа ця тема.

*Лікарі сивіють...
Справа в тому,
Що за багатьох вони живуть.
В. Коротич*

Увійдіть в таємничий книжковий світ, де панують невичерпні знання, досвід життя, філософський розум, витончений естетичний смак, поетичність... Тут можна знайти друзів, подорожуючи з ними у віках, у всесвіті, познайомитися з інтелектуальними, яскравими творчими особистостями різних професій.

Літературні твори різних епох свідчать про значний інтерес майстрів слова до благородної професії лікаря, де оспівуються «люди в білих халатах» та висвітлюється мистецтво лікування:

*Я слухаю ті сповіді щодня,
Вони не криються,
Вони відверті – хворі.
Це важко так – наосліп, навмання
Брести в чужих сльозах, чужому
горі.
Професіє!
О, дай мені слова,
Дай силу – втішити, пізнати,
розділити.
Я знаю – побіліє голова,
Мудрішим стану, легше стану
жити.
А поки що –
Ти все ж мене навчи,
Як від думок ночами не палити,
Де шлях шукань?
Де сховано ключі
Від людських душ?..
Я знову йду в палати.*

В.Коротич

I. Лицарі пера і милосердя

1. Амосов Н. Мысли и сердце : повесть / Н. Амосов. – 2-е изд. – М. : Молодая гвардия, 1976. – 320 с. : ил.
2. Аронов Г. Був такий лікар : документальна повість / Г. Аронов. – К. : Веселка, 1980. – 148 с.
3. Бейлін П. Найдорожче. Рік щастя. Живи солдате! : повісті / П. Бейлін. – К. : Дніпро, 1973. – 551 с.
4. Бейлин П. Поговори со мною, доктор : эссе, повести / П. Бейлин. – К. : Радянський письменник, 1980. – 366 с.
5. Булгаков М. А. Морфий : повесть, рассказы / М. А. Булгаков. – СПб. : Азбука-классика, 2009. – 192 с.
6. Булгаков М. А. Собачье сердце : повести и рассказы / М. А. Булгаков. ; сост. В. И. Сахарова. – М. : Правда, 1990. – 464 с.
7. Вересаев В. В. Повести и рассказы / В. В. Вересаев. – Кишинев : Лит. артистика, 1982. – 478 с. : ил.
8. Виленский Ю. Г. Доктор Булгаков. : монография / Ю. Г. Виленский. – Винница : НОВА КНИГА, 2010. – 472 с. : ил.
9. Герман Ю. П. Подполковник медицинской службы; Начало; Буцефал; Лапшин; Жмакин; Воспоминания / Ю. П. Герман. – Л. : Советский писатель, 1968. – 655 с.
10. Гиллер В. Записки военного врача / В. Гиллер. – М. : Воениздат, 1956. – 383 с.
11. Джигурда О. Теплоход «Кахетия» : записки военно-морского врача / О. Джигурда. – Симферополь : Таврия, 1986. - 223 с.
12. Захаржевский В. П. Ученные : роман, новеллы / В. П. Захаржевский. – К. : Радянський письменник, 1988. – 245 с.
13. Иванов С. Записки детского врача / С. Иванов. – М. : Молодая гвардия, 1987. – 208 с.
14. Иванов С. Я лечу детей : записки молодого врача / С. Иванов. – М. : Молодая гвардия, 1981. - 125 с.
15. Казаков В. Н. Люди и время / В. Н. Казаков. – Донецк : Вебер, 2009. – 338 с.

16. Крелин Ю. Игра в диагноз : повести / Ю. Крелин. – М. : Советский писатель, 1982. – 415 с.
17. Крелин Ю. Суета : повести / Ю. Крелин. – М. : Советский писатель, 1987. – 367 с.
18. Крелин Ю. Хроника одной больницы : повести / Ю. Крелин. – М. : Советский писатель, 1991. – 527 с.
19. Пером и скальпелем : повести, рассказы, стихи. – К. : Дніпро, 1991. – 447 с.
20. Степан Руданський (1834–1873): поет, лікар, громадянин. – К. : Арістей, 2009. – 172 с.
21. Углов Ф. Г. В плену иллюзий / Ф. Г. Углов. – М. : Молодая гвардия, 1985. – 263 с. : ил.
22. Углов Ф. Г. Под белой мантией : эссе / Ф. Г. Углов. – М. : Советский писатель, 1991. – 384 с.
23. Углов Ф. Г. Человек среди людей : записки врача / Ф. Г. Углов. – М. : Молодая гвардия, 1982. – 336 с. : ил.
24. Чехов А. П. Цветы запоздалые : рассказы и повести / А. П. Чехов. – М. : Правда, 1986. – 608 с. : ил.
25. Щербак Ю. Бар`єр несумісності : роман / Ю. Щербак. – К. : Радянський письменник, 1971. – 315 с.
26. Щербак Ю. Лікарі : роман, повість, оповідання / Ю. Щербак. – К. : Дніпро, 1990. – 623 с.
27. Щербак Ю. Причини і наслідки : роман / Ю. Щербак. – К. : Радянський письменник, 1987. – 317 с.
28. Янчук Б. В твоїх руках життя / Б. Янчук. – Вінниця : Книжково-газетне вид-во, 1964. – 179 с.
29. Янчук Б. В. Лебеді з далекого берега : роман / Б. В. Янчук. – Одеса : Маяк, 1987. – 272 с.
30. Янчук Б. В. Таємниця Галена : роман / Б. В. Янчук. – Одеса : Маяк, 1989. – 304 с.
31. Волков О. М. Лікарня на відлюдді : роман / О. М. Волков. – К. : Гамазин, 2007. – 528 с. – (Маестро інтелектуального детективу).

Увага! Нові імена

32. Воронова М. Клиника верности : роман / М. Воронова. – М. : АСТ: Астрель : Полиграфиздат, 2010. – 318 с.
33. Воронова М. Клиника измены. Семейная кухня эпохи кризиса : повести / М. Воронова. – М. : АСТ: Астрель ; Владимир : ВКТ, 2010. – 318 с.
34. Воронова М. Клиника любви : роман / М. Воронова. – М. : АСТ, 2011. – 284 с.
35. Воронова М. Клиника одиночества : роман / М. Воронова. – М. : АСТ: Астрель; Владимир : ВКТ, 2010. – 284 с.
36. Воронова М. Клиника одной взятки : роман / М. Воронова – М. : АСТ: Астрель; Владимир : ВКТ, 2011. – 286 с.
37. Воронова М. Клиника перемен : роман / М. Воронова. – М. : АСТ: Астрель; Полиграфиздат, 2011. – 318 с.
38. Романчук Л. Не залишай... : роман у 8 кн. / Л. Романчук. - Тернопіль : Джура, 2001. – 332 с.
39. Соломатина Т. Ю. Больное сердце : повести / Т. Ю. Соломатина. – М. : АСТ: Астрель, 2010. – 224 с.
40. Соломатина Т. Ю. Кафедра А & Г / Т. Ю. Соломатина. – М. : Яуза-пресс: Эксмо, 2011. – 384 с.
41. Соломатина Т. Ю. Приемный покой : роман / Т. Ю. Соломатина. – М. : АСТ: Астрель, 2010. – 317 с.
42. Соломатина Т. Ю. Психоз / Т. Ю. Соломатина. – М. : Яуза-пресс: Эксмо, 2011. – 448 с. – (Проза Т. Соломатиной).
43. Талесник С. Записки врача / С. Талесник. – Holland house, 2008. – 231 с.
44. Цепов Д. Держите ножки крестиком, или Русские байки английского акушера / Д. Цепов. – М. : АСТ ; СПб. : Астрель. – 2011. – 246 с.

II. Майстри художнього слова про нащадків Гіппократа

Твори письменників-класиків

1. Бедзик Ю. Кожна хвилина життя : роман / Ю. Бедзик. – К. : Молодь, 1984. – 208 с.
2. Богатырев М. Гвардейцы в белых халатах / М. Богатырев. – Ярославль, 1984. – 199 с.
3. Богданович Л. Записки психиатра / Л. Богданович. – 3-е изд., доп. – М. : Медгиз, 1959. – 215 с.
4. Брежнев А. Исцеление : повести, рассказы / А. Брежнев. – М. : Молодая гвардия, 1989. – 349 с.
5. Воронин С. Жизнеописание Ивана Петровича Павлова : документальная повесть / С. Воронин. – Л. : Советский писатель, 1984. – 320 с.
6. Гиллер В., Зив О. Вам доверяются люди : роман / В. Гиллер, О. Зив. – М. : Советский писатель, 1968. – 543 с.
7. Гінзбург В. Сонце – всім! : документальна повість / В. Гінзбург. – К. : Дніпро, 1979. – 229 с.
8. Глазов Г. Без наркоза. Вынужденный детектив : повести / Г. Глазов. – М. : Советский писатель, 1985. – 495 с.
9. Гранат Н. Е., Шашкова К. И. Рассказ врача / Н. Е. Гранат, К. И. Шашкова. – 2-е изд., доп. – М., 1951. – 31 с.
10. Гусарова Т. Н. Воины в белых халатах : документальная повесть / Т. Н. Гусарова. – Днепропетровск : Промінь, 1985. – 102 с.
11. Довнар Г. Солдаты милосердия : повесть / Г. Довнар. – Донецк : Донбасс, 1987. – 175 с.
12. Дягилев В. Волшебник в белом халате / В. Дягилев. – М. : Советская Россия, 1963. – 191 с.
13. Золотарев Б., Тюрин Ю. Тайный советник : роман / Б. Золотарев, Ю. Тюрин. – М. : Современник, 1980. – 448 с.
14. Каверин В. Открытая книга : роман / В. Каверин. – М. : Молодая гвардия, 1954. – 553 с.

15. Камю А. Чума : роман / А. Камю. – СПб. : Азбука-классика, 2004. – 352 с.
16. Кизи К. Над кукушкиным гнездом : роман / К. Кизи. – М. : Радуга, 1989. – 298 с.
17. Князюк В. Загадка соняшника : повість-хроніка, художні оповіді / В. Князюк. – К. : Радянський письменник, 1980. – 311 с.
18. Коваленко Л. Радость моя : повесть / Л. Коваленко. – Днепропетровск : Промінь, 1984. – 190 с.
19. Колесник М. Діти Асклепія : роман / М. Колесник. – К. : Дніпро, 1988. – 568 с.
20. Коломийченко М. С. Живи, людино : розповіді про хірургію та хірургів / М. С. Коломийченко. – К. : Молодь, 1972. – 217 с.
21. Краснопольский А. Не лги себе : повесть / А. Краснопольский. – К. : Молодь, 1983. – 183 с.
22. Крюи де Поль (Крайф). Охотники за микробами. Борьба за жизнь / Крюи де Поль (Крайф). – М. : Наука, 1987. – 431 с.
23. Кучер В. Голод : роман / В. Кучер. – К. : Молодь, 1988. – 349 с.
24. Левиков А. Формула милосердия / А. Левиков. – М. : Правда, 1988. – 512 с.
25. Лобенко А. А. Врач и море / А. А. Лобенко. – Одесса : Маяк, 1990. – 72 с.
26. Мацевич А. Ф. Клятва Гиппократата : документальна повість / А. Ф. Мацевич. – К. : Політвидав України, 1990. – 175 с.
27. Моно М. Хмари : роман / М. Моно; пер. з франц. Є. Тардової. – К. : Радянський письменник, 1957. – 143 с.
28. Мушин Я. Маленькая докторша / Я. Мушин. – М. : Молодая гвардия, 1981. – 111 с. : ил.
29. Нестеровский П. Перо жар-птицы : повести / П. Нестеровский. – К. : Радянський письменник, 1984. – 216 с.
30. Павленко Л. Сліди не старіють : повісті / Л. Павленко. – К. : Радянський письменник, 1991. – 287 с.
31. Павленко Л. Терновый цвіт : роман / Л. Павленко. – К. : Радянський письменник, 1990. – 303 с.

32. Парыгина Н. Судьба врача : повесть / Н. Парыгина. – М. : Советский писатель, 1983. – 239 с.
33. Пахомов Ю. К оружию, эскулапы! / Ю. Пахомов. – М. : Молодая гвардия, 1984. – 336 с.
34. Пенесян В. Чудесные лучи / В. Пенесян. – Ереван, 1971. – 179 с.
35. Пухов В. Ординатор / В. Пухов. – М. : Советский писатель, 1981. – 207с.
36. Салдадзе Л. Созвездие ориона (Авиценна) : роман в диалогах / Л. Солдадзе. – 2-е изд. – М. : Искусство, 1980. – 175 с.
37. Сологуб В. Чесність : роман ; Полинове причастя : повість / В. Сологуб. – К. : Дніпро, 1975. – 431 с.
38. Строева Г. Солдаты милосердя : повість у щоденникових записях, листах і коментарях / Г. Строева. - К. : Політвидав, 1989. – 159 с.
39. Суворова К. Н. Два года в Йемене : записки советского врача / К. Н. Суворова. – М. : Наука, 1964. – 315 с.
40. Терещенко Г. Медсанбат : роман / Г. Терещенко. – К. : Радянський письменник, 1985. – 262 с.
41. Уварова Л. З. От мира сего : роман, повести, рассказы / Л. З. Уварова. – М. : Советский писатель, 1987. – 464 с.
42. Фогель Н. Хирург Алексей Корепанов : роман / Н. Фогель. – Симферополь : Таврия, 1979. – 352 с. : ил.
43. Фомичев Н. Во имя истины и добродетели : повесть-легенда о Сократе / Н. Фомичев. – М. : Молодая гвардия, 1984. – 191 с.
44. Фридланд Л. Высокое искусство : рассказы об успехах хирургии / Л. Фридланд. – Л. : Детгиз, 1956. – 195 с.
45. Фридланд Л. С. По дорогам науки : рассказы о медицине / Л. С. Фридланд. – 3-е изд., испр. – М. : Советская наука, 1956. – 453 с.
46. Фурманов Ю. Бег по пересеченной местности : повести / Ю. Фурманов. – К. : Молодь, 1988. – 192 с.

47. Фурманов Ю. Всеми правдами : повести / Ю. Фурманов. – К. : Радянський письменник, 1987. – 271 с.
48. Хейли А. Аэропорт. Окончательный диагноз : романы / А. Хейли ; предисл. А. Мулярчика. – Кишинев : Картя Молдовеняскэ, 1983. – 559 с.
49. Шамякин И. Сердце на ладони : роман / И. Шамякин. – Минск : Беларусь, 1970. – 400 с.
50. Шаров А. Первое сражение : повесть о вирусологах / А. Шаров. – 3-е изд. – М. : Молодая гвардия, 1963. – 253 с.
51. Шаров А. Против смерти : повести о борцах с болезнями / А. Шаров. – М. : Молодая гвардия, 1957. – 406 с. : ил.
52. Шахмагонов Н. Дипломы выдала война : повесть, очерки / Н. Шахмагонов. – М. : ДОСААФ, 1986. – 160 с.
53. Шахмагонов Н. Золотой скальпель / Н. Шахмагонов. – М. : ДОСААФ, 1982. – 144 с.
54. Шилин Г. Прокаженные / Г. Шилин. – Тбилиси : Заря востока, 1959. – 433 с.
55. Шовкопяс Ю. Людина живе двічі : роман / Ю. Шовкопяс. – К. : Дніпро, 1965. – 513 с.
56. Шубин Б. М. История одной болезни / Б. М. Шубин. – М. : Знание, 1983. – 128 с.

Твори сучасних письменників

57. Абдуллаев Ч. А. Дом одиноких сердец : роман / Ч. А. Абдуллаев. – М. : Эксмо, 2010. – 320 с. – (Соврем. русский шпионский роман).
58. Андреева Н. В. Я стану тобой : роман / Н. В. Андреева. – М. : Эксмо, 2010. – 352 с. – (Детектив-загадка).
59. Герритсен Т. Бешенство / Т. Герритсен ; пер. с англ. А. И. Сандлер. – М. : Книжный Клуб, 2008. – 336 с.
60. Гордон Н. Лекарь. Ученик Авиценны / Н. Гордон ; пер. с англ. ; предисл. В. Полякова ; худож. А. Печенежский. – Харьков : Клуб Семейного Досуга ; Белгород : Клуб семейного досуга, 2011. – 816 с. : ил.

61. Диланян О. Уролога. net : рассказы / О. Диланян. – М. : АСТ ; Владимир : ВКТ, 2011. – 314 с.
62. Земскова Н. Детородный возраст : роман / Н. Земскова. – М. : АСТ ; СПб. : Астрель-СПб., 2010. – 413 с. – (Приемный покой).
63. Кук Р. Грань риска : роман / Р. Кук ; пер. с англ. А. Н. Анваера. – М. : АСТ : Транзиткнига, 2006. – 477 с.
64. Кук Р. Зараза : роман / Р. Кук ; пер. с англ. А. Н. Анваера. – М. : АСТ : ЛЮКС, 2005. – 477 с. – (Классическая и современная проза).
65. Льюис С. Крик души / С. Льюис ; пер. с англ. А. Ивахненко ; предисл. Н. Потехиной. – Харьков : Клуб Семейного Досуга ; Белгород : Клуб семейного досуга, 2011. – 512 с.
66. Макклур К. Хамелеон : роман / К. Макклур ; пер. с англ. А. Перепечко. – М. : ОЛМА-ПРЕСС, 1997. – 367 с.
67. Малявин М. Записки психиатра, или Всем талоперидолу за счет заведения / М. Малявин. – М. : АСТ ; СПб. : Астрель-СПб. ; Владимир : ВКТ, 2011. – 267 с. : ил.
68. Орсудов А. Врач / А. Орсудов. – М. : Астрель : АСТ, 2003. – 364 с. – (Россия: Мужская работа).
69. Стил Д. Удар молнии : роман / Д. Стил ; пер. с англ. – М. : АСТ, 1999. – 448 с.
70. Уайт К. Молчи : роман / К. Уайт ; пер. с англ. О. М. Солнцева. – М. : АСТ : Астрель, 2011. – 381 с. – (Врачебный роман).
71. Улицкая Л. Казус Кукоцкого : роман / Л. Улицкая. – М. : Эксмо, 2005. – 464 с.
72. Фишер М. Психиатр : роман / М. Фишер ; пер. с фр. А. Ивановой, Г. Соловьевой. – СПб. : Азбука-классика, 2004. – 480 с.
73. Хейли А. Сильнодействующее лекарство : роман / А. Хейли. – М. : АСТ, 2000. – 368 с.
74. Шляхов А. Доктор Данилов в роддоме, или Мужикам тут не место / А. Шляхов. – М. : АСТ : Астрель; Полиграфиздат, 2011. – 352 с. – (Приемный покой).
75. Шляхов А. Скорая помощь. Обычные ужасы и необычная жизнь доктора Данилова / А. Шляхов. – М. : АСТ: Астрель ; Владимир : ВКТ, 2011. – 384 с. – (Приемный покой).